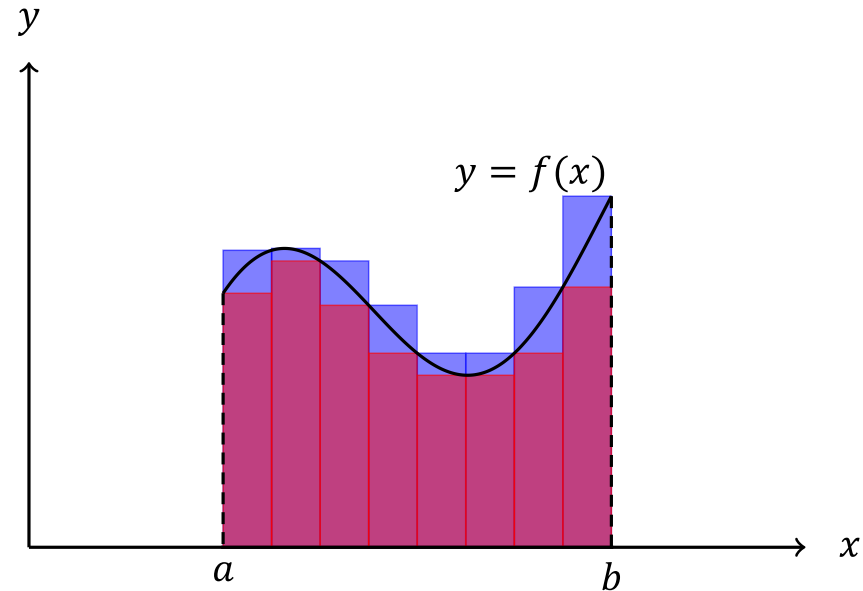

NØKKELBEGREPER — UKE 38

- Det bestemte integralet
- Middelveiditeoremet for integraler
- Analysens fundamentalsetning
- Substitusjon
- Arealet mellom to kurver

DET BESTEMTE INTEGRALET

$$L(f, P) \leq I \leq U(f, p)$$

TEOREM 5.3

La f og g være integrerbare på et intervall som inneholder a , b og c . Da gjelder:

$$(a) \int_a^a f(x) dx = 0$$

$$(b) \int_a^b f(x) dx = - \int_b^a f(x) dx$$

$$(c) \int_a^b [Af(x) + Bg(x)] dx = A \int_a^b f(x) dx + B \int_a^b g(x) dx, A, B \text{ konstanter}$$

$$(d) \int_a^b f(x) dx + \int_b^c f(x) dx = \int_a^c f(x) dx$$

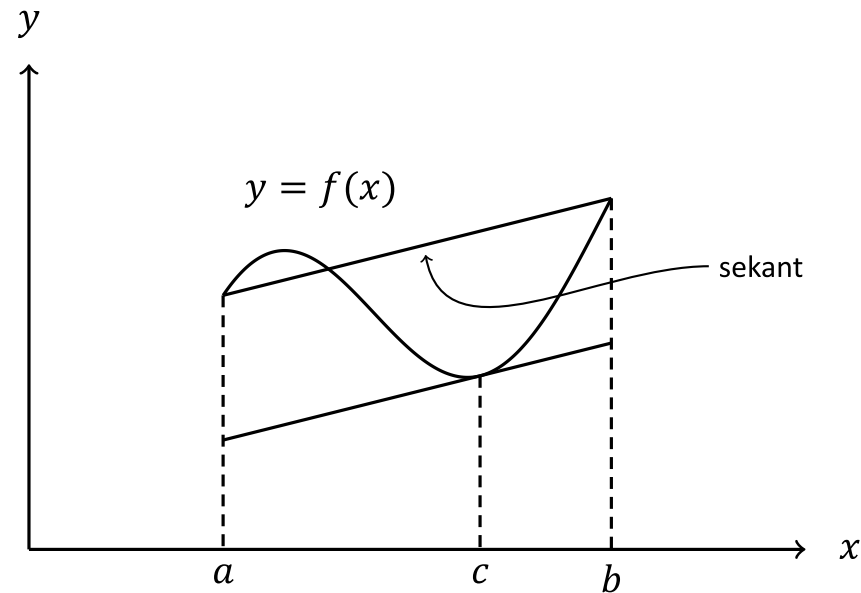
$$(e) \text{ Hvis } a \leq b \text{ og } f(x) \leq g(x) \text{ for } a \leq x \leq b, \text{ s\aa er } \int_a^b f(x) dx \leq \int_a^b g(x) dx.$$

$$(f) \text{ Hvis } a \leq b, \text{ s\aa er } \left| \int_a^b f(x) dx \right| \leq \int_a^b |f(x)| dx.$$

$$(g) \text{ Hvis } f \text{ er en odde funksjon, s\aa er } \int_{-a}^a f(x) dx = 0.$$

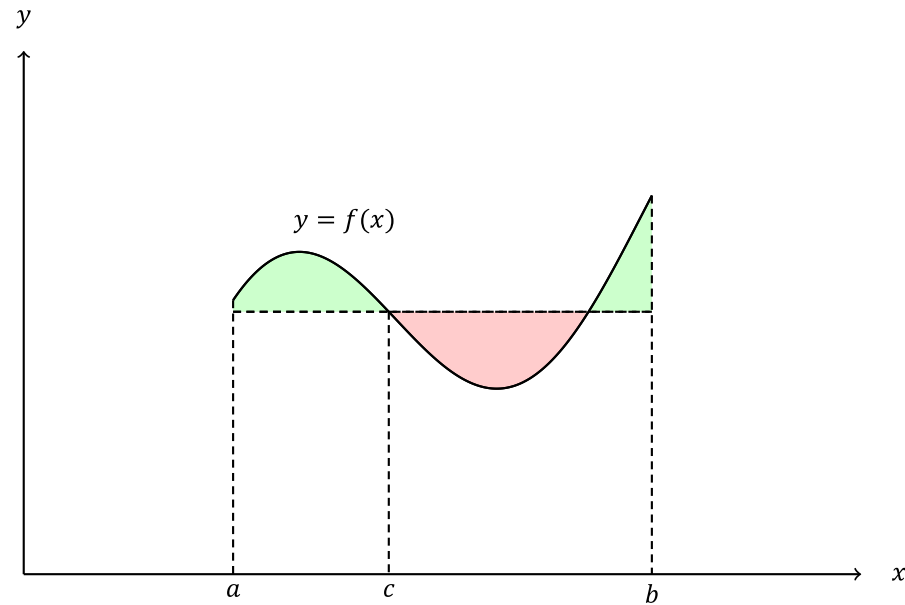
$$(h) \text{ Hvis } f \text{ er en like (jevn) funksjon, s\aa er } \int_{-a}^a f(x) dx = 2 \int_0^a f(x) dx.$$

SEKANTSETNINGEN (MIDDELVERDITEOREMET)

$$f'(c) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$$

MIDDELVERDITEOREMET FOR BESTEMTE INTEGRALER

$$f(c) = \frac{1}{b - a} \int_a^b f(x) dx$$

ANALYSENS FUNDAMENTALTEOREM

Anta f kontinuertlig på et intervall I og $a \in I$.

I. Da er

$$\frac{d}{dx} \int_a^x f(t) dt = f(x).$$

II. Hvis F er en antiderivert av f , så er

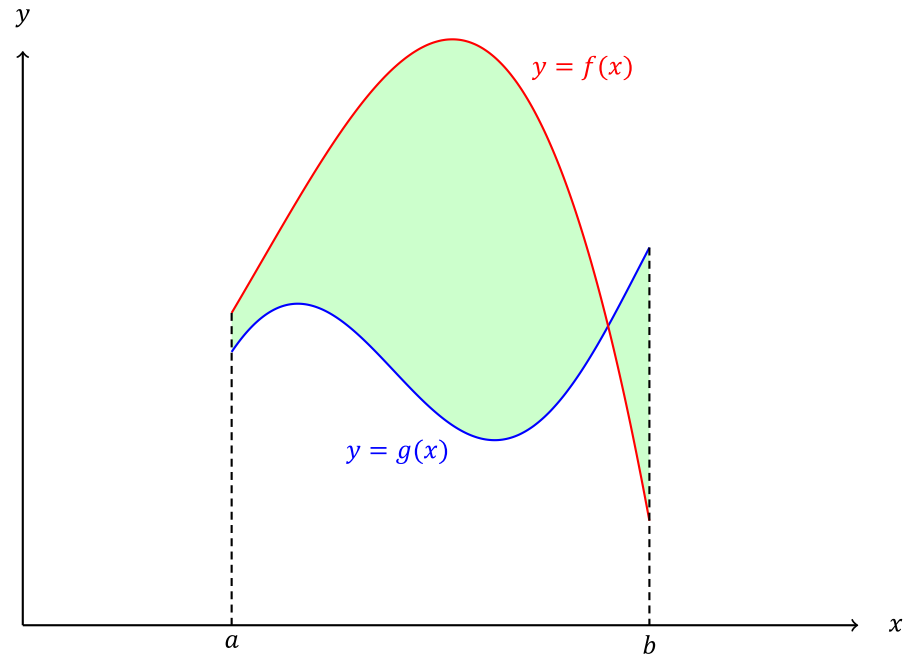
$$\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a) = [F(x)]_a^b.$$

TEOREM 5.6

Anta at g er deriverbar på $[a, b]$, hvor $g(a) = A$ og $g(b) = B$. Anta også at f er kontinuertlig på verdismængden til g . Da er

$$\int_a^b f(g(x))g'(x) dx = \int_A^B f(u) du.$$

AREALET MELLOM TO KURVER

$$A = \int_a^b |f(x) - g(x)| dx$$